

ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

2,1, 22-24

- [22] Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς ἀριστοποιησαμένους εἰσβαίνειν, πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν καὶ τὰ παραβλήματα παραβάλλων, προεἶπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξοιτο. [23] οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀντανήγαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὄψε ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς. [24] Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅτι ποιοῦσιν ἀποπλεῖν καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι. καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν πρὶν αὐταὶ ἦκον. ταῦτα δ' ἐποίει τέτταρας ἡμέρας. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

- [22] Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσαμηνεν εἰς τὰς ναῦς ἀριστοποιησαμένους εἰσβαίνειν, πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν καὶ τὰ παραβλήματα παραβάλλων, προεἶπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξοιτο.
- [23] οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀντανήγαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὄψε ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς.
- [24] Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅτι ποιοῦσιν ἀποπλεῖν καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι. καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν πρὶν αὐταὶ ἦκον. ταῦτα δ' ἐποίει τέτταρας ἡμέρας. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

- [22] Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς ἀριστοποιησαμένους εἰσβαίνειν, πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν καὶ τὰ παραβλήματα παραβάλλων, προεῖπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξοιτο.

- [22] Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ...
ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς ἀριστοποιησαμένους
εἰσβαίνειν,
- ἐπεὶ ὄρθρος **ἦν**,
- πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς
ναυμαχίαν καὶ τὰ παραβλήματα
παραβάλλων, **προεῖπεν**
- ὡς μηδεὶς **κινήσοιτο** ἐκ τῆς τάξεως
- μηδὲ **ἀνάξοιτο**.

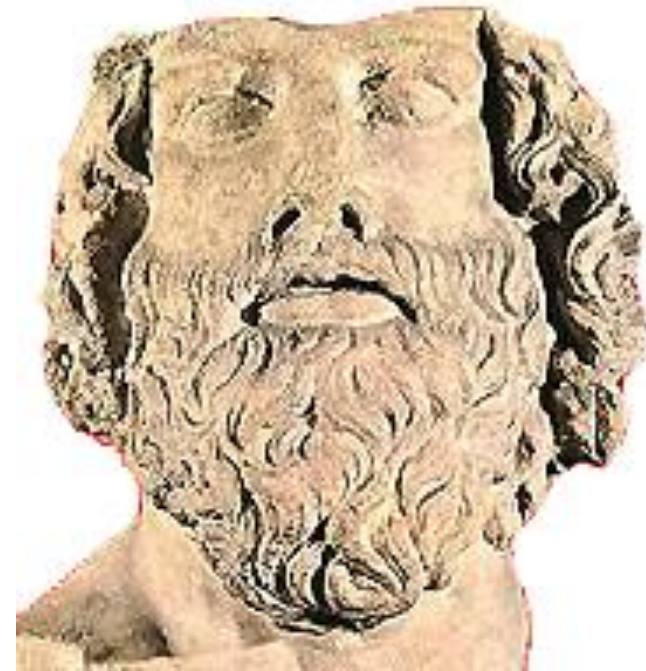
ἐπεὶ ὄρθρος ἦν,

Λύσανδρος

δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί,...
ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς
ἀριστοποισαμένους
εἰσβαίνειν,

δὲ

πάντα δὲ παρασκευασάμενος
ὡς εἰς ναυμαχίαν
καὶ τὰ παραβλήματα
παραβάλλων,
προεῖπεν

ὡς μηδεὶς **κινήσοιτο**
ἐκ τῆς τάξεως

(ὡς μηδεὶς)
μηδὲ **ἀνάξοιτο.**

- [23] οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀντανήγαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὄψε ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς.

- [23]
- οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἐπὶ τῷ λιμένι **παρετάξαντο** ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν.
- ἐπεὶ δὲ **οὐκ ἀντανήγαγε** Λύσανδρος,
- καὶ (ἐπεὶ) τῆς ἡμέρας ὄψε **ἦν**,
- **ἀπέπλευσαν** πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς.

Κόνων:

**Αθηναίος στρατηγός
(444π.χ-389πχ), μετά
την ήττα του [Αλκιβιάδη](#)
στο Νότιο (407 π.Χ.).**

οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
ἄμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι
ἐπὶ τῷ λιμένι **παρετάξαντο**
ἐν μετώπῳ
ὡς εἰς ναυμαχίαν.

ἐπεὶ δὲ **οὐκ ἀντανήγαγε**
Λύσανδρος

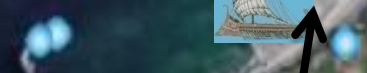
ἀπέπλευσαν
πάλιν
εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς.

καὶ (ἐπεὶ)τῆς ἡμέρας ὀψέ
ἦν,

αθηναϊκός
στόλος

Στόλος Πελοποννησίων

← Αιγός Ποταμοί

Image © 2008 GeoEye
Image © 2008 DigitalGlobe

©2008 Google

40°19'50.73" N 26°40'05.02" E

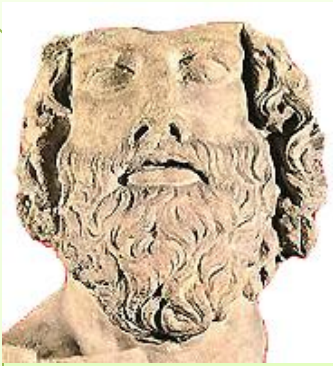
May 17, 2003

Eye alt 8.83 km

- [24] Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅτι ποιοῦσιν ἀποπλεῖν καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι. καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν πρὶν αὐταὶ ἦκον. ταῦτα δ' ἐποίει τέτταρας ἡμέρας. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

- [24]
- Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν
ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις,
ἀποπλεῖν
καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι
κατιδόντας
- ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι,
- ὅτι ποιοῦσιν

- καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν
- πρὶν αὐταὶ ἦκον.
- ταῦτα δ' ἐποίει τέτταρας ἡμέρας:
- καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

Λύσανδρος δὲ ἐκέλευσεν
τὰς ταχίστας τῶν νεῶν
κατιδόντας

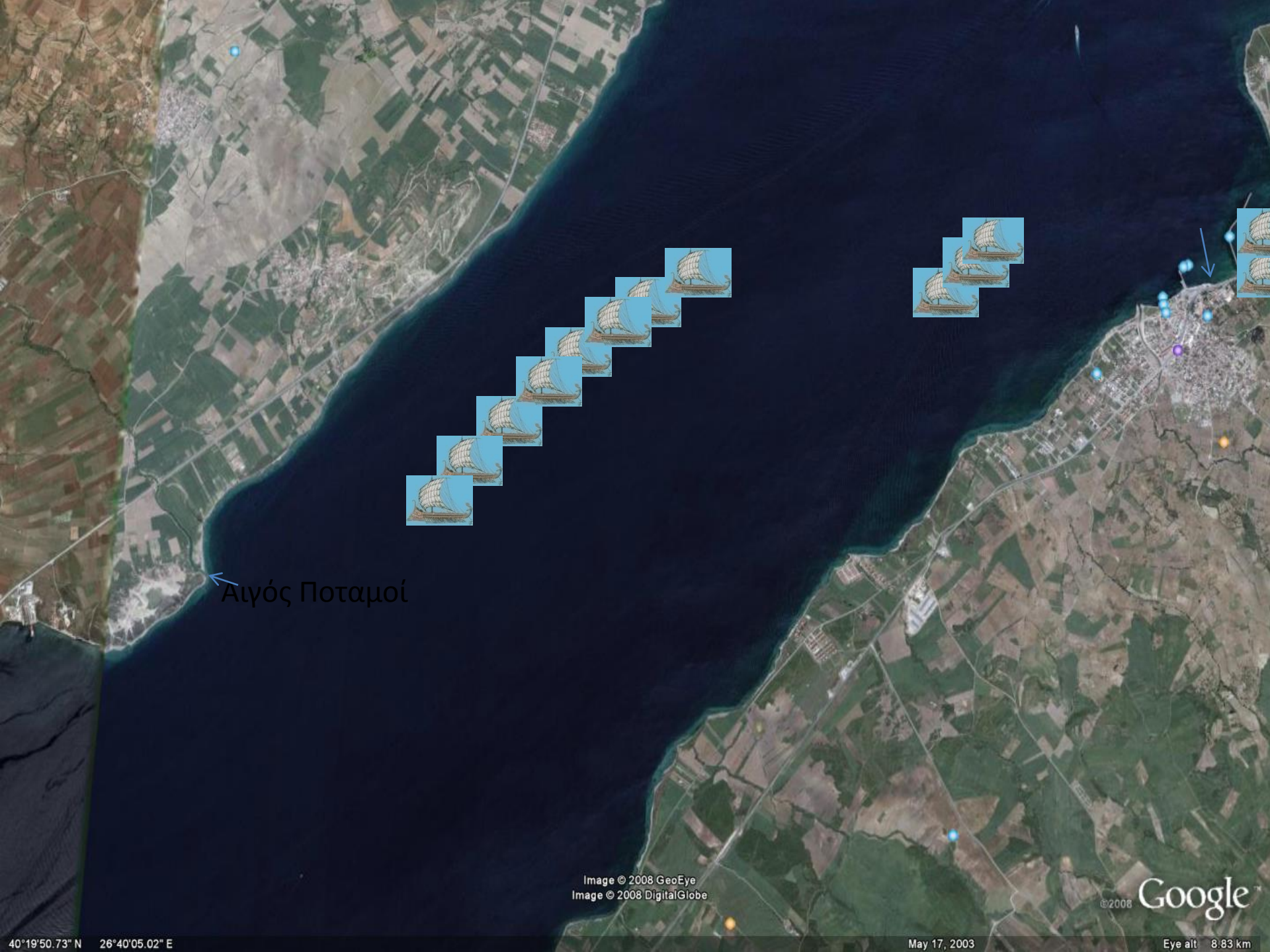
ἔπεσθαι
τοῖς Ἀθηναίοις,

ἀποπλεῖν

καὶ αὐτῷ
ἐξαγγεῖλαι

ἐπειδὴν δὲ
ἐκβῶσι

ὅτι
ποιοῦσιν

Αιγός Ποταμοί

Image © 2008 GeoEye
Image © 2008 DigitalGlobe

©2008 Google

40°19'50.73" N 26°40'05.02" E

May 17, 2003

Eye alt 8.83 km

πρὶν αὐταὶ ἦκον

καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν
νεῶν.

ταῦτα δ' ἐποίει τέτταρας ἡμέρας.

καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

Θεματικές ενότητες

- Προετοιμασίες Λύσανδρου
- Άφιξη Αθηναίων στη Λάμψακο -
Αποχώρηση Αθηναίων από τη Λάμψακο
- Κατασκοπεία του αθηναϊκού στόλου από
τους Σπαρτιάτες

Λύσανδρος

Λεκτικές ενέργειες

- Εντολή επιβίβασης στα πλοία
- Εντολή -προειδοποίηση αποφυγής δράσης, ανάληψης πρωτοβουλιών

Πρακτικές ενέργειες

- Προετοιμασία για ναυμαχία (Τοποθέτηση παραπετασμάτων)

1^η μέρα των αντίπαλων στόλων στα Στενά.

- Απουσία πολεμικής δράσης.
- Κατασκοπεία Σπαρτιατών

Επανάληψη δράσης (= πολεμικής αδράνειας)
για τέσσερις μέρες

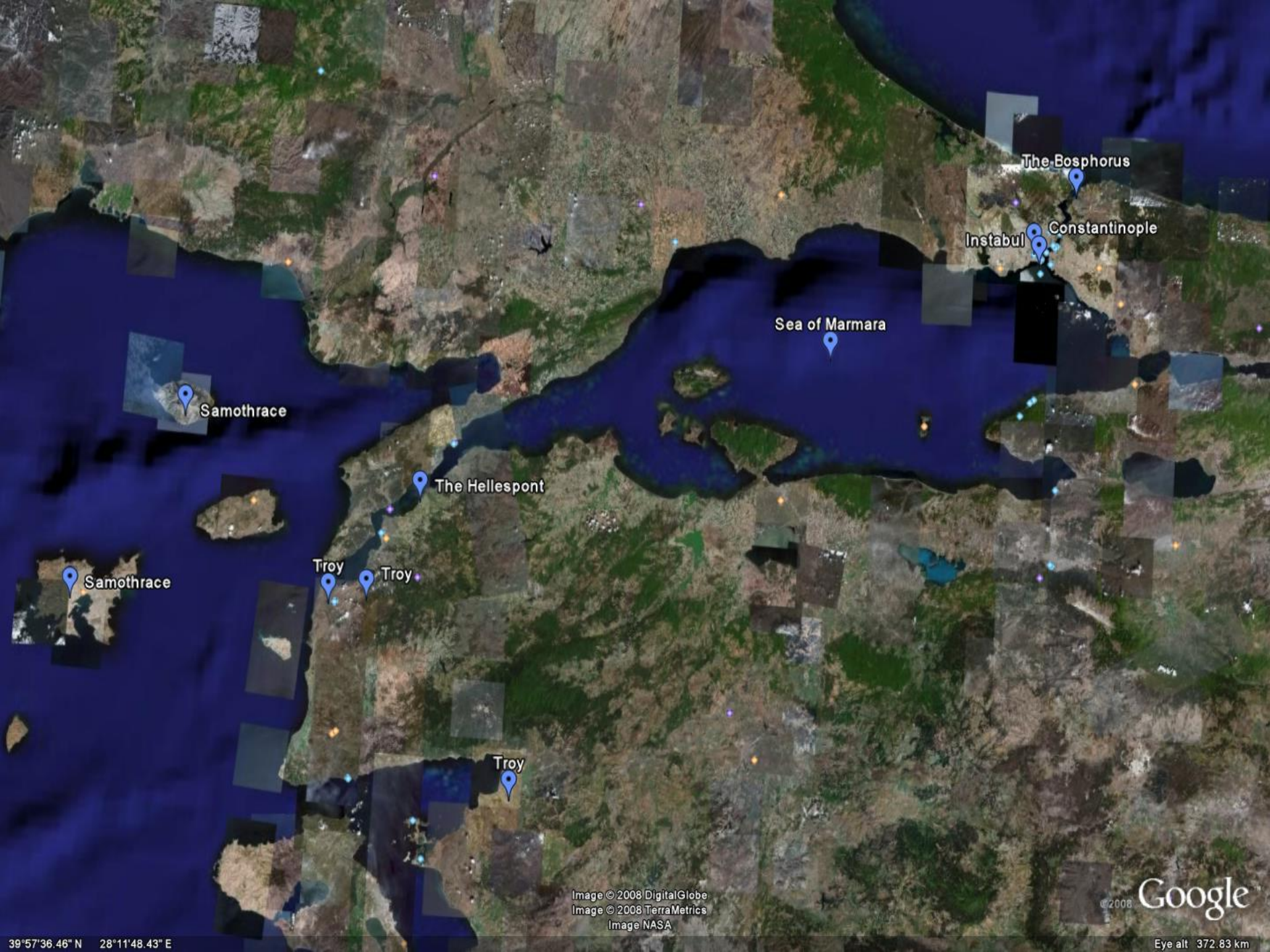
Λανθασμένες ενέργειες των Αθηναίων

- Δεν αναλαμβάνουν καμιά πρωτοβουλία, αλλά επί πέντε συνεχείς ημέρες αφήνουν την πρωτοβουλία των κινήσεων στον αντίπαλο
- προβαίνουν στις ίδιες κινήσεις
- ενεργούν χωρίς οργάνωση και μεθοδικότητα, μηχανικά και άκριτα
- χωρίς να προβληματίζονται για τις προθέσεις του αντιπάλου ούτε να προβαίνουν σε έλεγχο των κινήσεών του
- Δεν προστατεύονται με κάποιο σύστημα αντικατασκοπείας

Επιτυχείς ενέργειες του Λυσάνδρου

- Ενεργεί βάσει οργανωμένου σχεδίου
- Αξιοποιεί τη σπαρτιατική αγωγή
- Καταφέρνει να εμπνεύσει την πειθαρχία στο στόλο, από την οποία εξαρτάται η επιτυχία του σχεδίου του
- Παραμένει υπομονετικά ψύχραιμος
- Συλλέγει πολύτιμες πληροφορίες για τον αντίπαλο με ασφαλή τρόπο ή
- Επιβεβαιώνει τις υποψίες του για τις αδυναμίες των αντιπάλων

The Bosphorus

Instabul

Constantinople

Sea of Marmara

Samothrace

The Hellespont

Samothrace

Troy

Troy

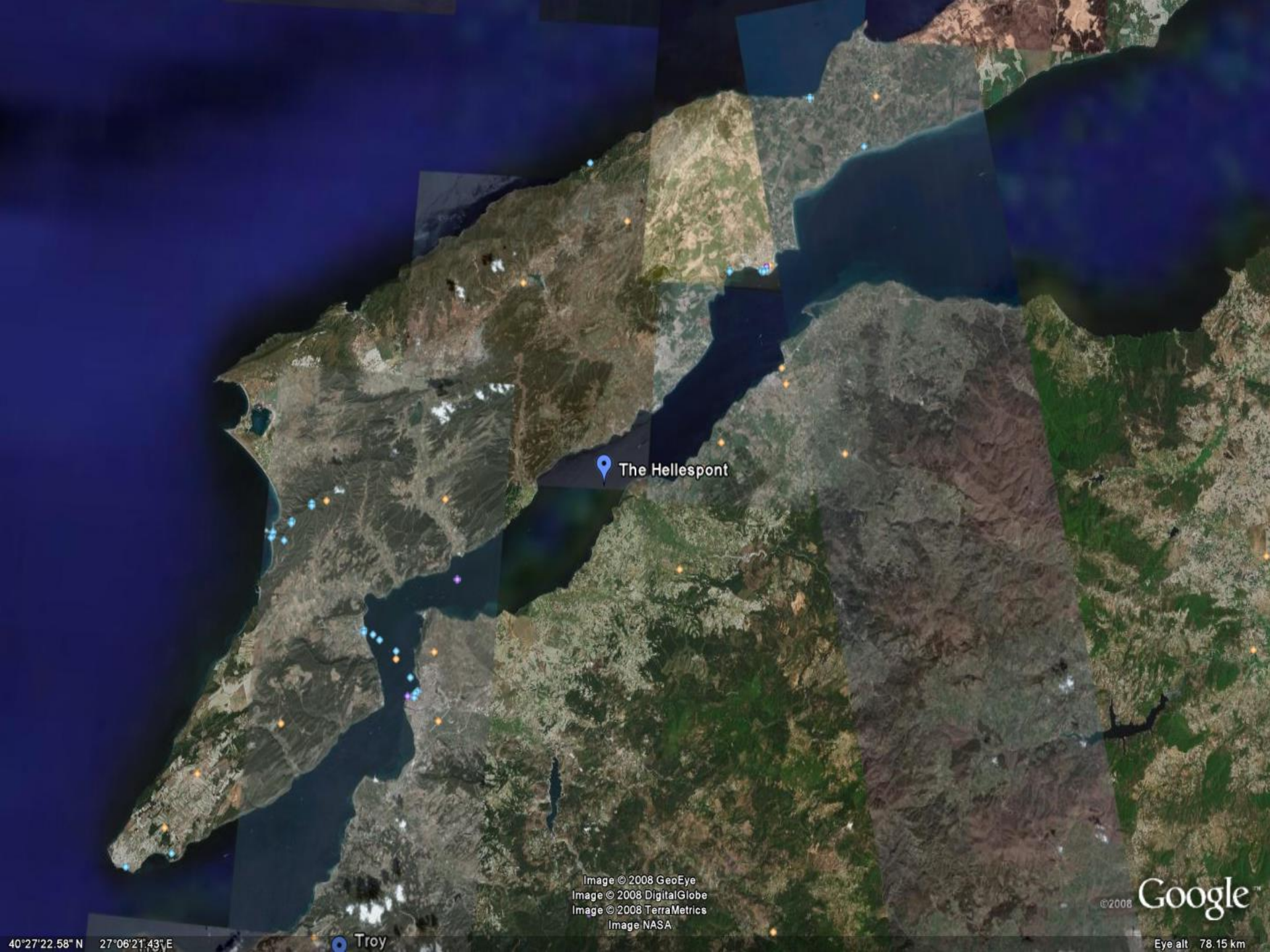
Troy

Image © 2008 DigitalGlobe
Image © 2008 TerraMetrics
Image NASA

© 2008 Google

39°57'36.46" N 28°11'48.43" E

Eye alt 372.83 km

The Hellespont

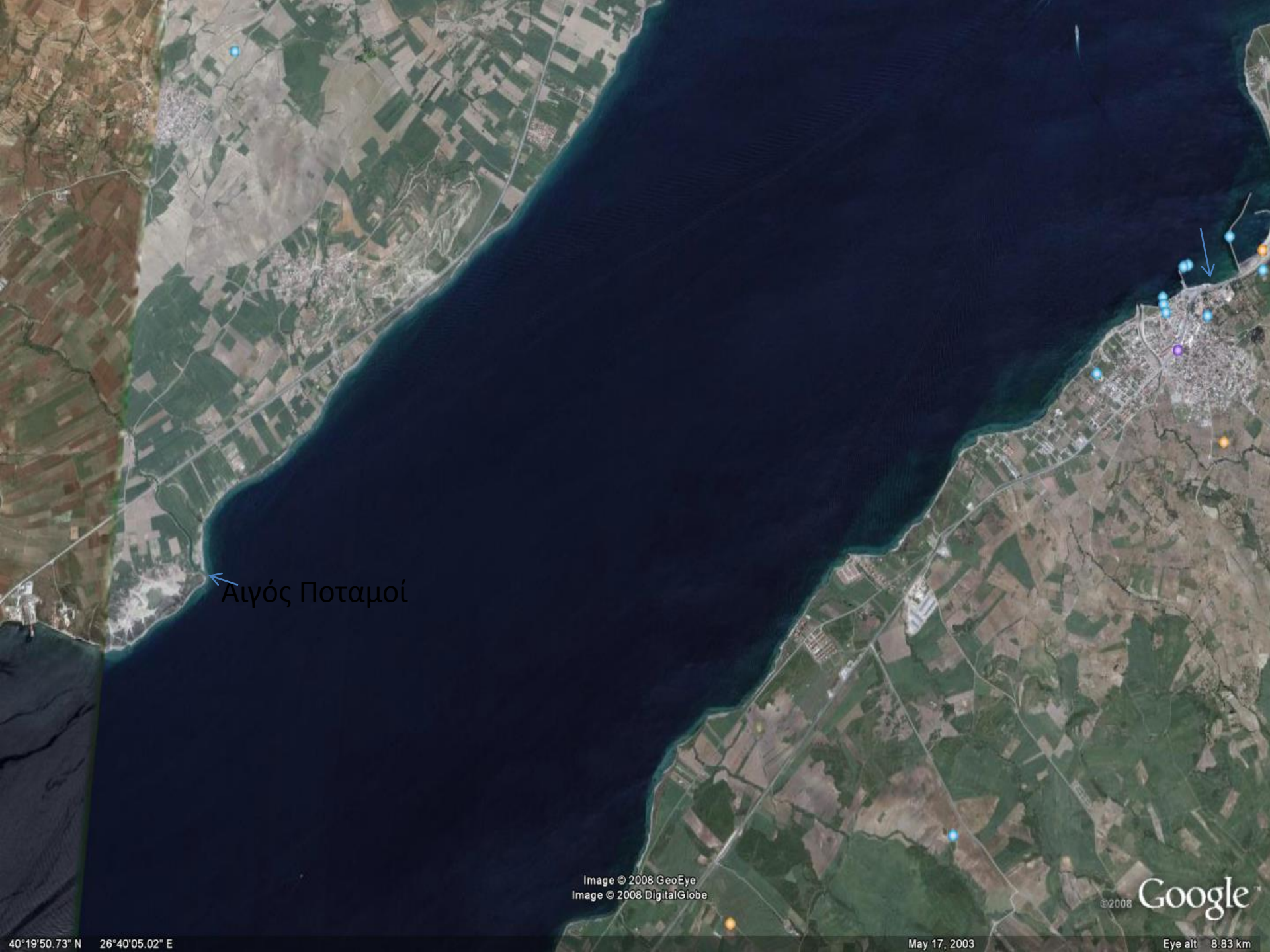
Troy

Image © 2008 GeoEye
Image © 2008 DigitalGlobe
Image © 2008 TerraMetrics
Image NASA

©2008 Google™

40°27'22.58" N 27°06'21.43" E

Eye alt 78.15 km

Αιγός Ποταμοί

Image © 2008 GeoEye
Image © 2008 DigitalGlobe

©2008 Google

40°19'50.73" N 26°40'05.02" E

May 17, 2003

Eye alt 8.83 km

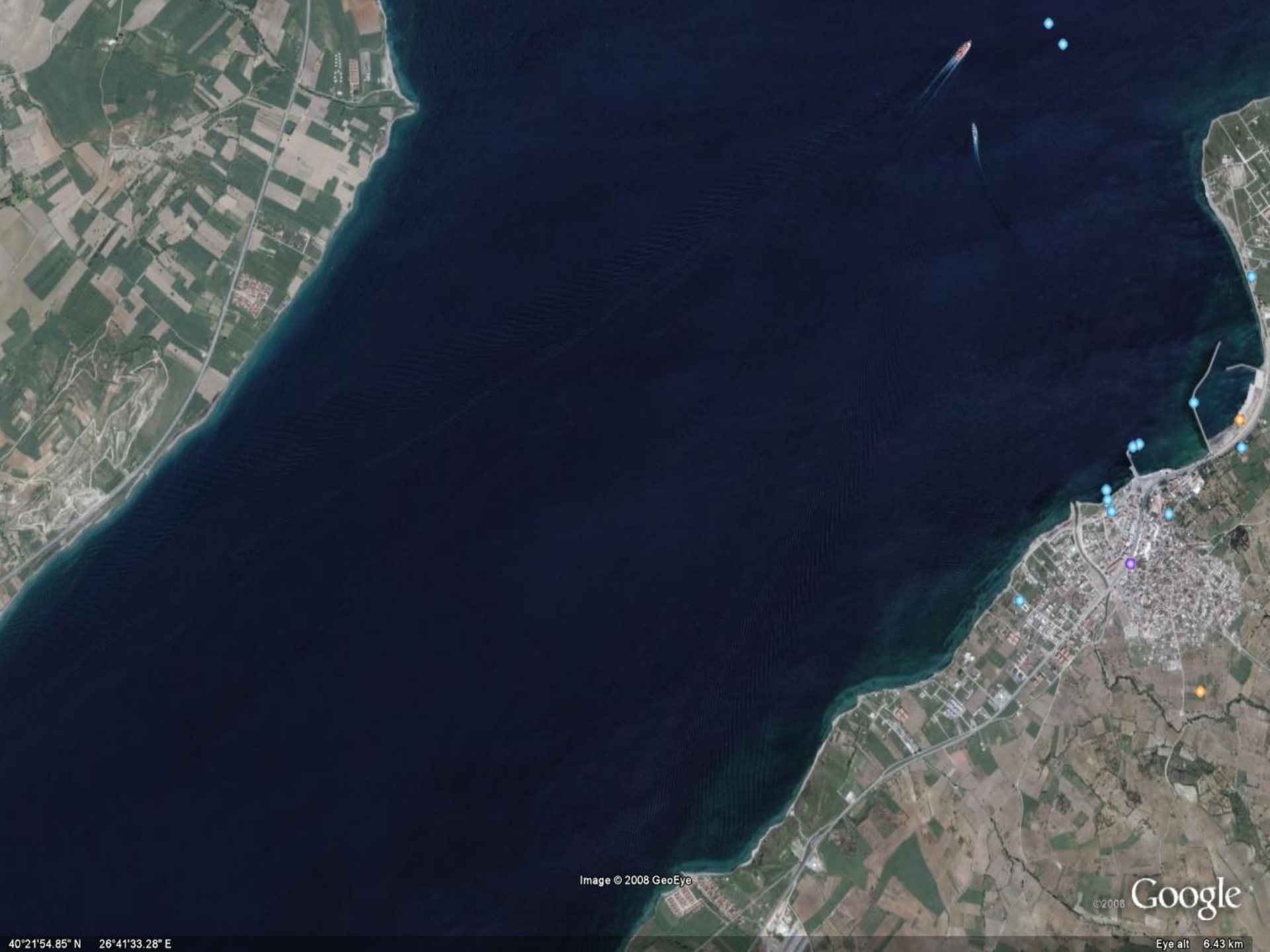
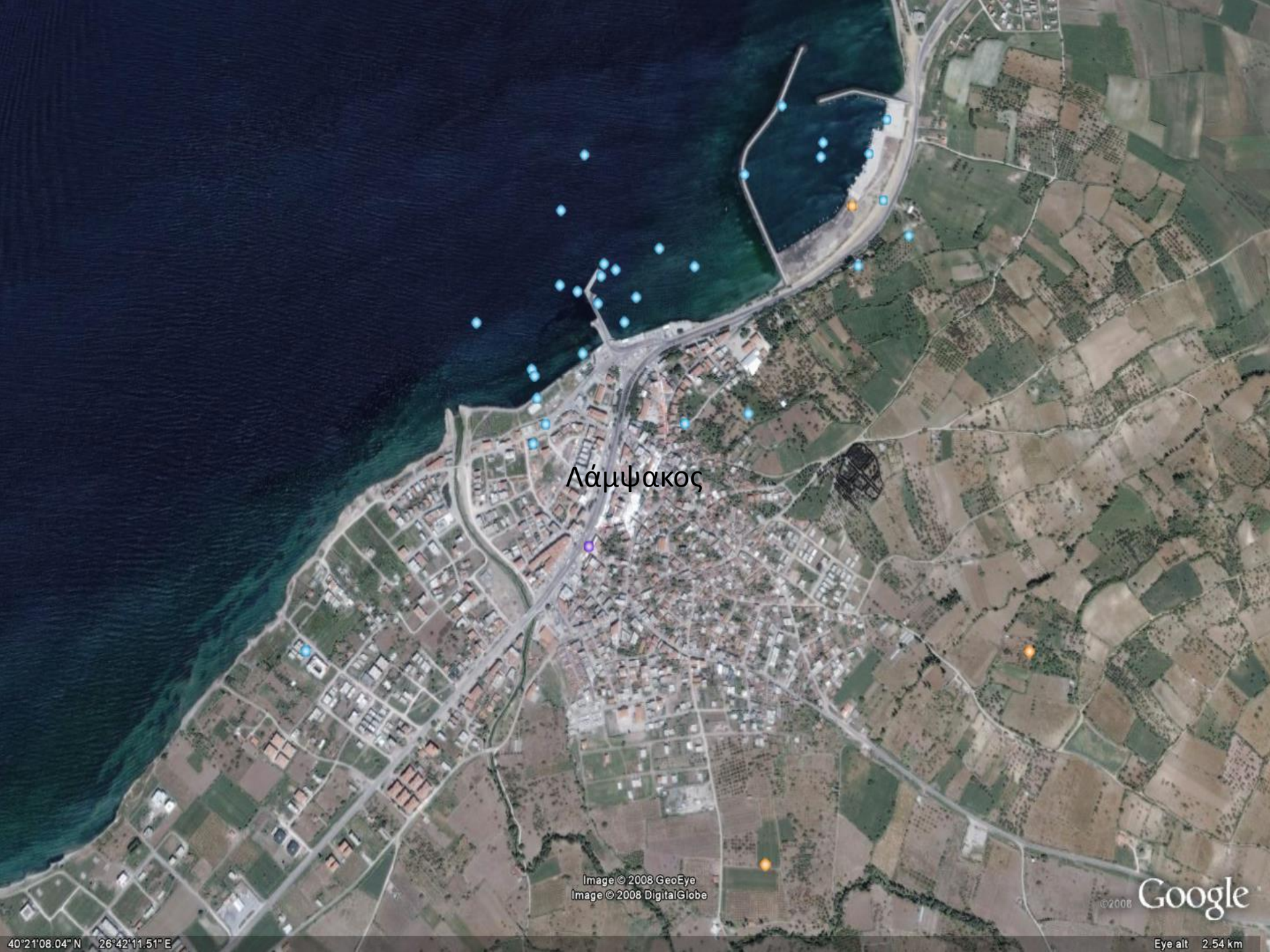

Image © 2008 GeoEye

©2008 Google

40°21'54.85" N 26°41'33.28" E

Eye alt 6.43 km

Λάμψακος

Image © 2008 GeoEye
Image © 2008 DigitalGlobe

©2008 Google

40°21'08.04" N 26°42'11.51" E

Eye alt 2.54 km

Relief Lenormant.

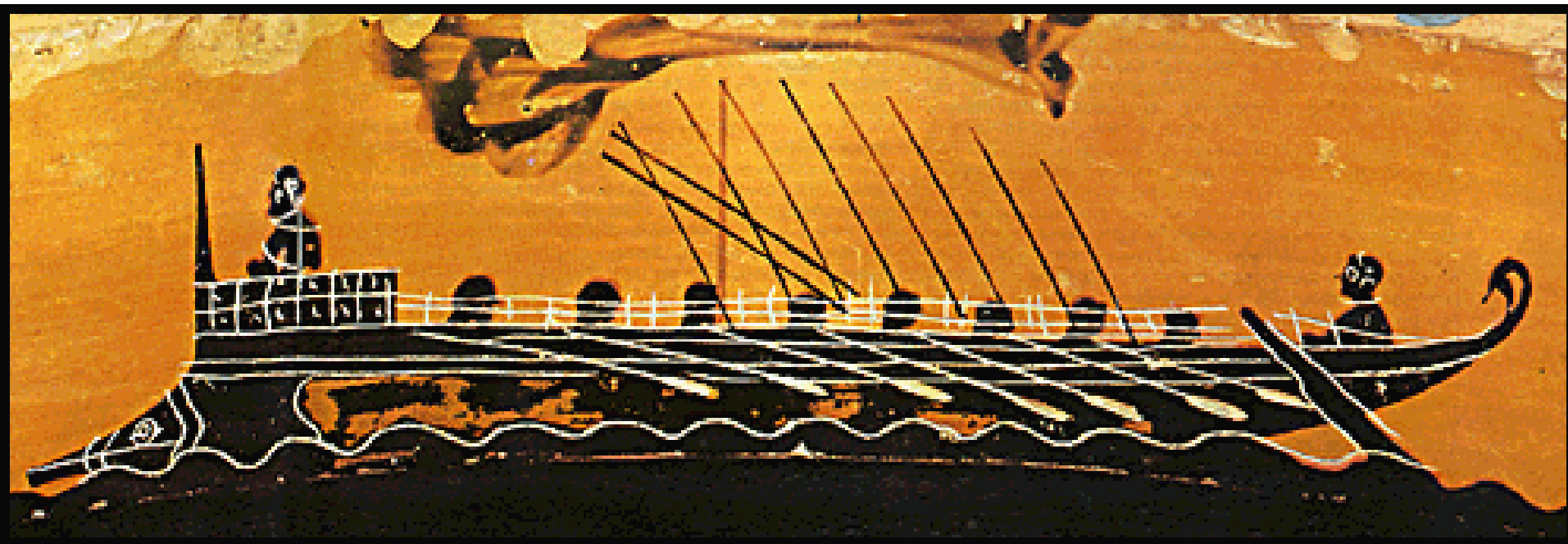
Fragment d'un bas-relief représentant une trière athénienne avec 9 rameurs. Deux autres fragments existent de ce relief au Musée national et dans les apothèques. Selon la reconstruction de L. Beschi, la composition originale représentait une grande trière avec ses 25 rameurs, le navigateur et le commandant. Un jeune homme à droite représente probablement le héros Paralos, inventeur de la navigation. Vers 410-400 a. C. Musée de l'Acropole d'Athènes. **Location** Ca ryatids room

- Αναθηματικό μαρμάρινο ανάγλυφο από την Ακρόπολη με παράσταση πολεμικού πλοίου, όπου απεικονίζονται καθαρά οι κωπηλάτες.
- 410-400 π.Χ.
Αθήνα, Μουσείο Ακροπόλεως 1339. ΥΠΠΟ/ΤΑΠ.
© ΥΠΠΟ.

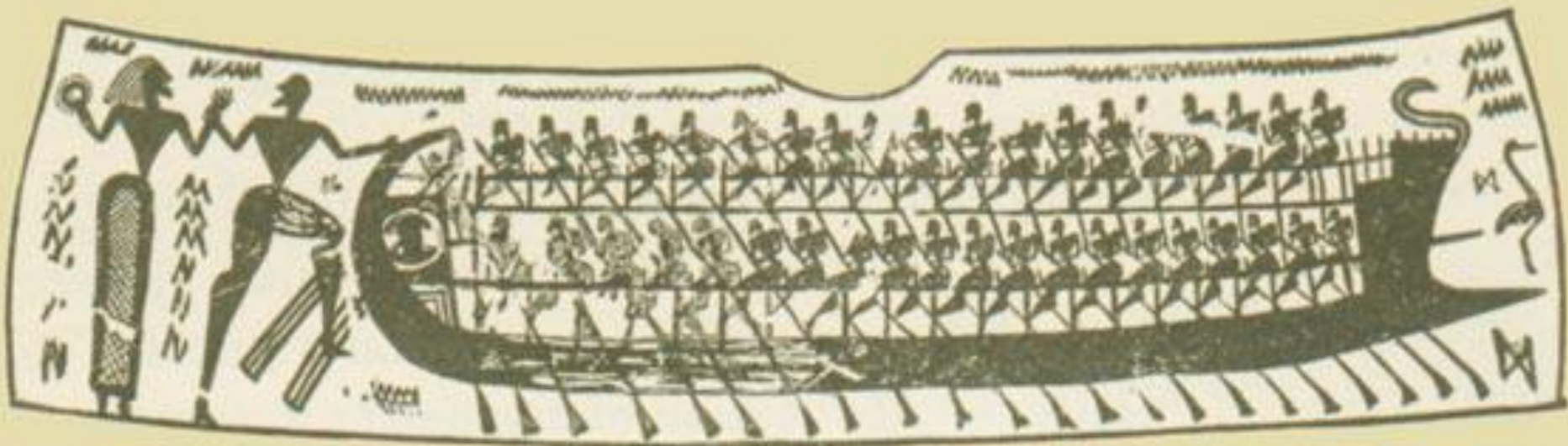

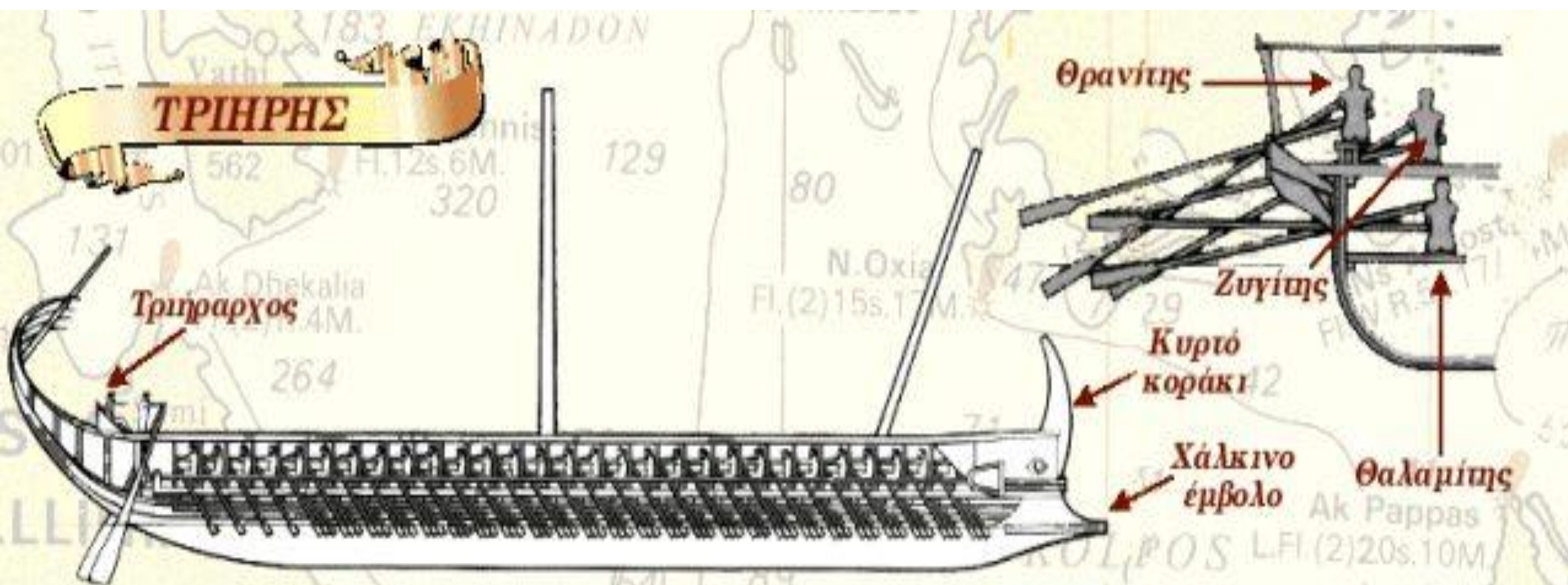
- **Black-Figure Dinos with Ships** 510-500 BC Clay; h 17.3, diam of body 36 cm Μουσείο Ερμιτάζ

- Άνδρας οδηγεί γυναίκα επάνω σε πλοίο με δύο σειρές από κουπαστές, από κρατήρα (δοχείο) που βρέθηκε στις Θήβες. 730 -720 π.Χ.

Κωπύλατο, κυρίως πολεμικό πλοίο, με τρεις σειρές κουπών. Αποτελεί την εξέλιξη της διήρους (με δύο σειρές κουπών). Οι πρώτες τριήρεις, κατά την παράδοση, ναυπηγήθηκαν τον 8ο π.Χ. αι. στην Κόρινθο από το ναυπηγό Αμεινοκλή. Η χρήση τους γενικεύτηκε τον 5ο π.Χ. αι., ιδιαίτερα μετά τους Περσικούς πολέμους. Τότε οι αθηναϊκές τριήρεις έγιναν διάπτερα γνωστές. Το μήκος της τριήρους κυμαινόταν μεταξύ 35 και 45 m, το πλάτος μεταξύ 5 και 6 m και το βύθισμα περίπου 1 m, ενώ το εξάλων, δηλ. το ύψος του τμήματος που βρισκόταν έξω από τη θάλασσα, 1,6 m. Οι κωπυλάτες κάθονταν σε τρεις σειρές, σε διαφορετικό ύψος η μία από την άλλη. Η κάτω σειρά καταλαμβάνονταν από τους θαλαμίτες, αυτοί που κάθονταν στη μεσαία σειρά (ζυγίτες), και αυτοί της επάνω (θρανίτες). Ο αριθμός των κωπυλατών μιας τριήρους υπολογίζεται σε 62 θρανίτες, 54 ζυγίτες και 54 θαλαμίτες. Το μήκος των κουπών των θρανιών, που ήταν και τα μακρύτερα, έφτανε τα 7,20 m. Επικεφαλής της τριήρους ήταν ο τριηραρχος ο άμεσος υφιστάμενος του ήταν ο κυβερνήτης ο οποίος εκτελούσε τις διαταγές του τριηραρχου, στη συνέχεια ο κελευστής που καθοδηγούσε τους κωπυλάτες κλπ. Το βασικό όπλο της τριήρους ήταν το επενδεδυμένο με χαλκό έμβολο. Στο ταξίδι βοηθούσε και ένα τετράγωνο κτίο (μερικές φορές και ένα μικρότερο, επίσης τετράγωνο). Οι τριήρεις ανέπυσαν μέσω ταχύπτα 6 κόμβων και μέγιστη 8-9 κόμβων.

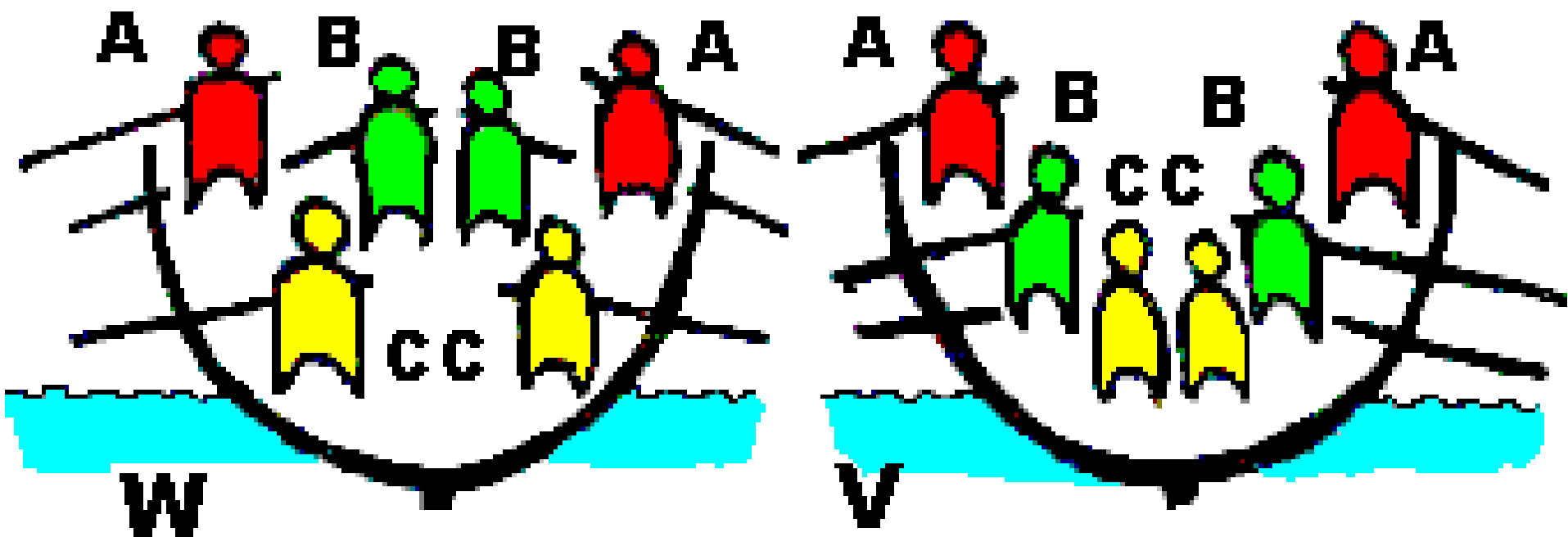

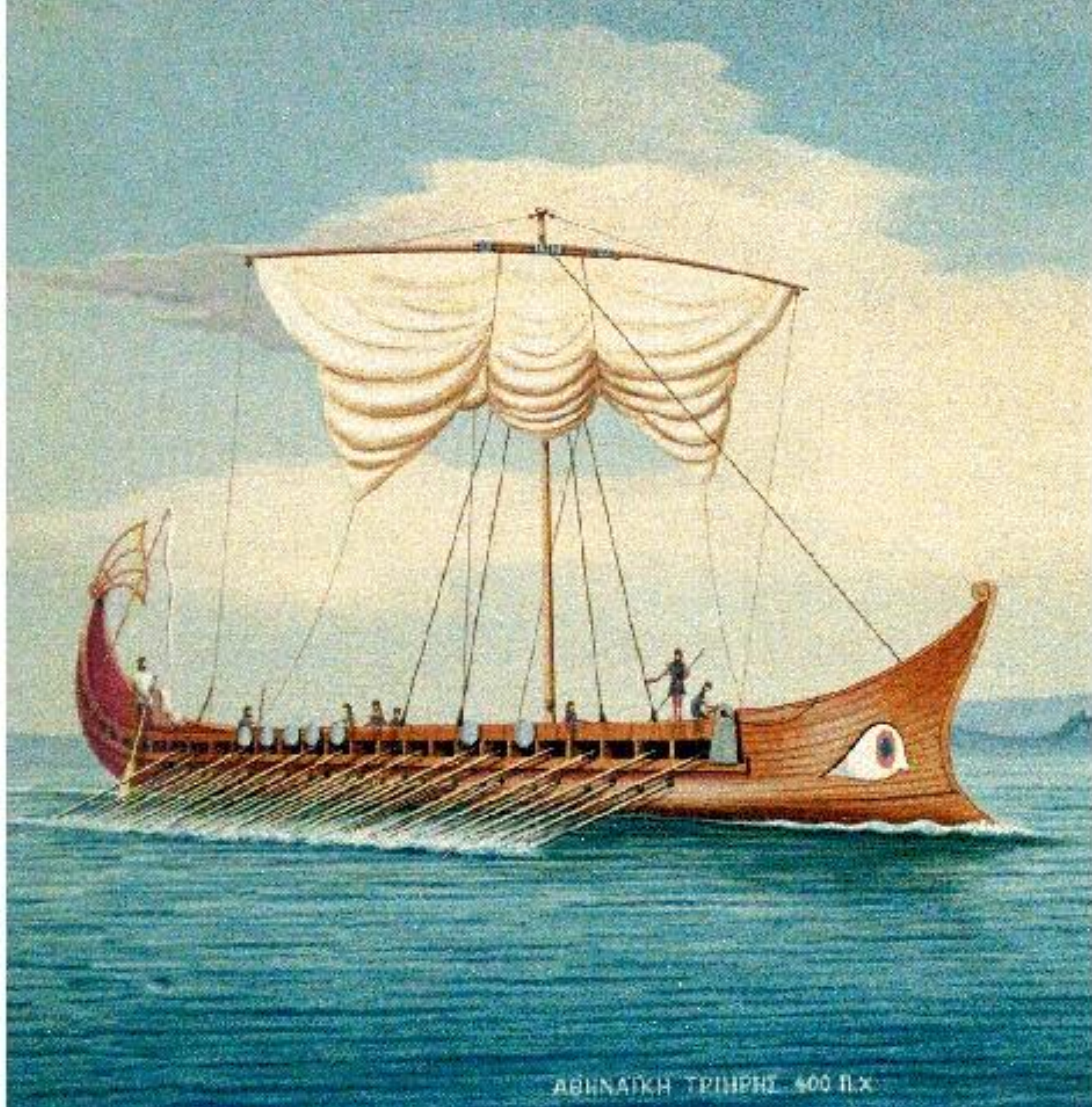

In the battle no sails were used and the mast was removed to increase the speed of the trireme.

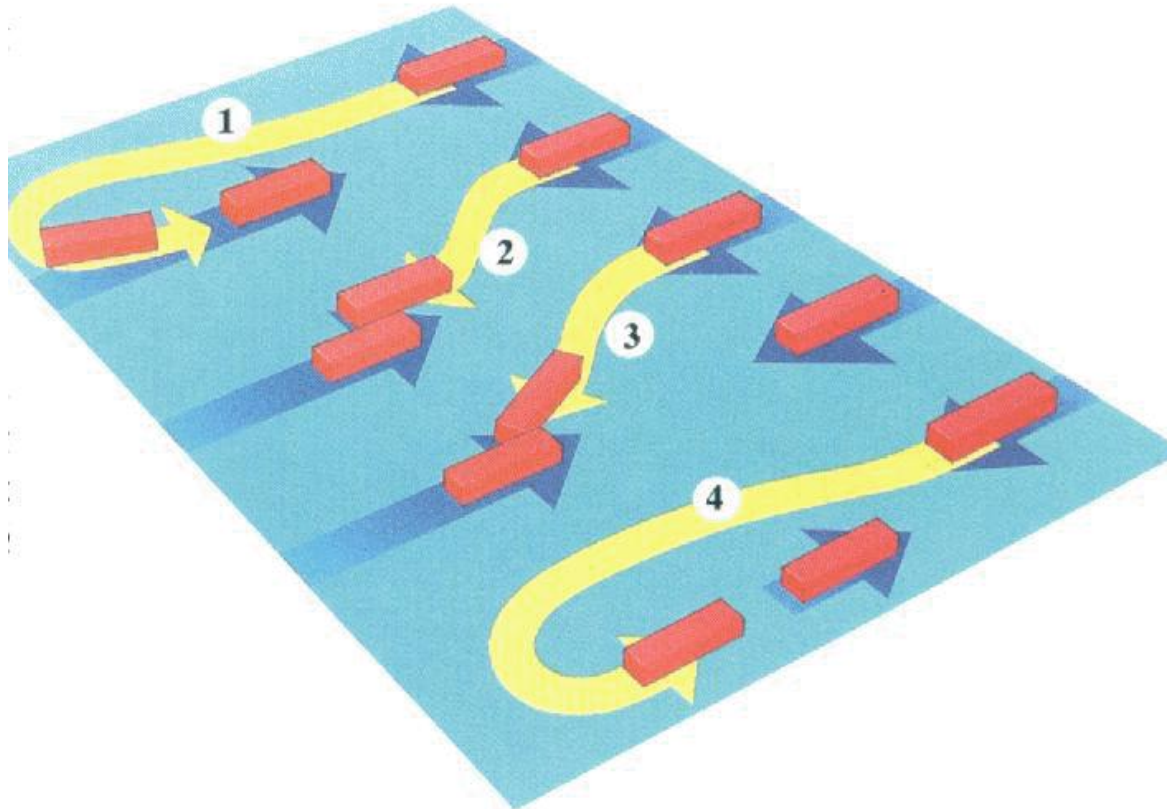
Αι μεν των νεων δίκροτοι ησαν
αι δε μονόκροτοι
αι δε παντελως κεναί

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΤΡΙΗΡΗΣ 400 Π.Χ

- **Τέσσερις τρόποι εμβολισμού**
- 1. Γρήγορη κίνηση δίπλα από το εχθρικό πλοίο και χτύπημα στο πίσω μέρος
- 2. Παρέκκλιση από τον αντίπαλο την τελευταία στιγμή. Τα κουπιά σύρονταν επάνω στο κατάστρωμα και με γρήγορο γλίστρημα προσπερνούσαν το εχθρικό πλοίο σπάζοντας τα κουπιά του
- 3. Γρήγορη κίνηση, στροφή προς τα πλάγια την τελευταία στιγμή, συντρίβοντας το πλαϊνό μέρος του εχθρικού πλοίου
- 4. Ορμούσαν ανάμεσα από ένα κενό στην εχθρική παράταξη, έκαναν μια στροφή γύρω απ' το εχθρικό πλοίο και χτυπούσαν από πίσω

Ενεργητική Φωνή

Μετοχή 1 Ενεστώτα	Μετοχή 1 Μέλλοντα	Μετοχή 2 Αορίστου α'	Μετοχή 1 Αορίστου β'	Μετοχή 3 Παρακειμένου
-ων -ουσα -ον	- σ ων - σ ουσα - σ ον	- σας - σασα - σαν	- ών - οῦσα - όν	- κώς - κυῖα - κός

Μέση Φωνή

Μετοχή 4 Ενεστώτα	Μετοχή 4 Μέλλοντα	Μετοχή 4 Αορίστου α'	Μετοχή 4 Αορίστου β'	Μετοχή 4 Παρακειμένου
-όμενος -ομένη -όμενον	- σ όμενος - σ ομένη - σ όμενον	- σά μενος - σα μένη - σά μενον	-όμενος -ομένη -όμενον	-μένος -μένη -μένον

Παθητική Διάθεση

Μετοχή 4 Ενεστώτα	Μετοχή 4 Μέλλοντα	Μετοχή 5 Αορίστου α'	Μετοχή 5 Αορίστου β'	Μετοχή 4 Παρακειμένου
-όμενος -ομένη όμενον	- θη σόμενος - θη σομένη - θη σόμενον	- θεί ς - θει σα - θέν	- είς - εῖ σα - έν	-μένος -μένη -μένον

1 το αρσενικό όπως το ουσιαστικό **ό γέρων** (με εξαίρεση την κλητική, που είναι ίδια με την ονομαστική)

το θηλυκό όπως το ουσιαστικό ή **θάλασσα**

το ουδέτερο έχει 3 πτώσεις όμοιες (ονομαστική, αιτιατική κλητική) και στους 2 αριθμούς, και τη γενική και δοτική ίδιες με το αρσενικό γένος

2 το αρσενικό όπως το ουσιαστικό **ό έλεφας** (με εξαίρεση την κλητική, που είναι ίδια με την ονομαστική)

το θηλυκό όπως το ουσιαστικό ή **θάλασσα**

το ουδέτερο έχει 3 πτώσεις όμοιες (ονομαστική, αιτιατική κλητική) και στους 2 αριθμούς, και τη γενική και δοτική ίδιες με το αρσενικό γένος

3 σελ. 117

4 όπως τα επίθετα β' κλίσης, δηλαδή:

το αρσενικό όπως το ουσιαστικό **ό άνθρωπος**

το θηλυκό όπως το ουσιαστικό ή **κώμη** (α' κλίση)

το ουδέτερο έχει 3 πτώσεις όμοιες (ονομαστική, αιτιατική κλητική) και στους 2 αριθμούς, και τη γενική και δοτική ίδιες με το αρσενικό γένος

ΤΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ

ΕΙΔΙΚΟ		ΤΕΛΙΚΟ	
Ως υποκείμενο	Ως αντικείμενο	Ως υποκείμενο	Ως αντικείμενο
Απρόσωπα ρήματα με σημασία λεκτικού ή δοξαστικού ρήματος	Λεκτικά δοξαστικά	Απρόσωπα ρήματα Απρόσωπες εκφράσεις	Βουλητικά Δυνητικά Προτρεπτικά απαγορευτικά

Υποκείμενο

Ρήματος	προσωπικού	Σε ονομαστική
	Απρόσωπου	Απαρέμφατο ή β/σα πρόταση
Μετοχής		Στην ίδια πτώση με τη μετοχή
Απαρεμφάτου	Σε ταυτοπροσωπία	Σε ονομαστική (παραλείπεται)
	Σε ετεροπροσωπία	Σε αιτιατική

ενρινόληκτο

- σημαίνω
- ἐσήμαινον
- σημανῶ
- ἐσήμηνα / ἐσήμανα
- σημά/ήνας ἔχω
- σημά/ήνας εἶχον

- ἔχω
- εἶχον
- ἔξω / στήσω
- ἔσχον (β)
- ἔσχηκα
- ἐσθήκειν

εἰμί
ἦν
ἔσομαι
ἐγενόμην
γέγονα
ἐγεγόνειν

ἄγ-ω

ἦγ-ον

ἄξ-ω

ἦγαγ-ον

ἦχα ἀγήοχα

ἦχειν ἦγηόχειν

ἄγ-ομαι

ἦγ-όμην

ἄξ-ομαι

ἦγαγ-όμην

ἦγ-μαι

ἦγ-μην

ἀχ-θή-σ-ομαι

ἦχ-θη-ν

- Παρα-τάσσω Παρα-τάσσομαι
- Παρ-έ-τασσον Παρ-ε-τασσόμενην
- Παρα-τάξω Παρα-τάξομαι παρα-ταχθήσομαι
- Παρ-έ-ταξα Παρ-ε-ταξάμην παρ-ε-τάχθην
- Παρα-τέ-ταχα Παρα-τέ-ταγμαι
- Παρ-ε-τετάχειν Παρ-ε-τετάγμην

- Παρα-τάσσω
- Παρ-έτασσον
- Παρα-τάξω
- Παρέταξα
- Παρατέταχα
- Παρετετάχουν

ἄγ-ω

ἦγ-ον

ἄξ-ω

ἦγαγ-ον

ἦχα ἀγήοχα

ἦχειν ἦγηόχειν

ἄγ-ομαι

ἦγ-όμην

ἄξ-ομαι ἀχ-θή-σ-ομαι

ἦγαγ-όμην ἦχ-θη-ν

ἦγ-μαι

ἦγ-μην

ποιέω-ῶ

ἐ-ποίουν

ποι-ή-σ-ω

ἐ-ποί-η-σ-α

πε-ποί-η-κα

ἐ-πε-ποι-ή-κειν

ποιούμαι

ἐποιούμην

ποι-ή-σ-ομαι

ἐ-ποι-η-σ-άμην

πε-ποί-η-μαι

ἐ-πε-ποι-ή-μην

ποι-η-θή-σ-ομαι

ἐ-ποι-ή-θην